

מבוא לפונקציה של שני משתנים

עבור כל אחת מהפונקציות הבאות:

א. מצא את תחום ההגדרה D של הפונקציה.

ב. שרטט סקיצה של הקבוצה D .

$$f(x, y) = \sqrt{5 - x^2 - y^2} + \ln(4y - x^2) \quad (1)$$

$$f(x, y) = \sqrt{x^2 + y^2 - 4} + \frac{1}{\sqrt{x}} \quad (2)$$

$$f(x, y) = \sqrt{-x^2 + y^2 + 1} + \frac{x+y}{x-y} \quad (3)$$

$$g(x, y) = \sqrt{x+4y} + \sqrt{x-4y} \quad (4)$$

$$f(x, y) = \frac{1}{\sqrt{x+4y}} + \frac{1}{\sqrt{x-4y}} \quad (5)$$

$$h(x, y) = \sqrt{x - \sqrt{y+4}} \quad (6)$$

$$f(x, y) = e^{xy} \sqrt{\ln \frac{4}{x^2 + y^2}} + \sqrt{x^2 + y^2 - 4} \quad (7)$$

$$z(x, y) = \frac{4}{\sqrt{1 - |x| - |y|}} \quad (8)$$

$$z(x, y) = \ln \left(\frac{x-4y}{x+4y} \right) \quad (9)$$

$$f(x, y) = \ln[x \ln(y-4x)] \quad (10)$$

$$(11) \quad u(x, y, z) = \frac{1}{\sqrt{x+4}} + \frac{1}{\sqrt{y-1}} + \frac{1}{\sqrt{z}} \quad (\text{ענו על סעיף א בלבד})$$

$$(12) \quad f(x, y) = \tan \frac{y}{x} \quad (\text{רק לתלמידי מדעים מדויקים/הנדסה})$$

$$(13) \quad f(x, y) = \frac{\arcsin\left(\frac{1}{4}x^2 + \frac{1}{4}y^2\right)}{\ln(x^2 + y^2 - 1)} \quad (\text{רק לתלמידי מדעים מדויקים/הנדסה})$$

תשובות סופיות

$$(1) \quad D = \left\{ (x, y) \mid \frac{1}{4}x^2 \leq y \leq \sqrt{5-x^2} \right\}$$

$$(2) \quad D = \left\{ (x, y) \mid x^2 + y^2 \geq 4, x > 0 \right\}$$

$$(3) \quad D = \left\{ (x, y) \mid x^2 - y^2 \leq 1, y \neq x \right\}$$

$$(4) \quad D = \left\{ (x, y) \mid -\frac{1}{4}x \leq y \leq \frac{1}{4}x \right\}$$

$$(5) \quad D = \left\{ (x, y) \mid -\frac{1}{4}x < y < \frac{1}{4}x \right\}$$

$$(6) \quad D = \left\{ (x, y) \mid -4 \leq y \leq x^2 - 4, x \geq 0 \right\}$$

$$(7) \quad D = \left\{ (x, y) \mid x^2 + y^2 = 4 \right\}$$

$$(8) \quad D = \left\{ (x, y) \mid |x| + |y| < 1 \right\}$$

$$(9) \quad D = \left\{ (x, y) \mid \frac{1}{4}x < y < -\frac{1}{4}x \text{ or } -\frac{1}{4}x < y < \frac{1}{4}x \right\}$$

$$(10) \quad D = \left\{ (x, y) \mid [x < 0 \text{ and } 4x < y < 4x+1] \text{ or } [x > 0 \text{ and } y > 4x+1] \right\}$$

$$(11) \quad D = \left\{ (x, y, z) \mid x > -4, y > 1, z > 0 \right\}$$

$$(12) \quad D = \left\{ (x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x \neq 0, y \neq \left(\frac{\pi}{2} + \pi k\right)x, k \in \mathbb{Z} \right\}$$

$$(13) \quad D = \left\{ (x, y) \mid 1 < x^2 + y^2 \neq 2 < 4 \right\}$$

קווי גובה לפונקציה של שני משתנים

עבור כל אחת מהפונקציות בשאלות 1-6, מצא תחום הגדרה, שרטט אותו ושרטט את מפת קווי הגובה/רמה של הפונקציה:

$$f(x, y) = \frac{y}{x} \quad (1)$$

$$f(x, y) = \ln x + \ln y \quad (2)$$

$$f(x, y) = x^2 + y^2 \quad (3)$$

$$f(x, y) = \sqrt{1 - x^2 - y^2} \quad (4)$$

$$f(x, y) = \ln(x^2 - y) \quad (5)$$

$$f(x, y) = x\sqrt{y} \quad (6)$$

עבור כל אחת מהפונקציות בשאלות 7-10 שרטט מפת קווי גובה:

$$f(x, y) = (x-1)^2 + (y+3)^2 \quad (7)$$

$$f(x, y) = e^{x-y} \quad (8)$$

$$f(x, y) = 2\ln x + \ln y \quad (9)$$

$$f(x, y) = \min\{3x, y\} \quad (10)$$

עבור כל אחת מהפונקציות בשאלות 11-13 שרטט את קו הגובה k :

$$(k = 0, 4) \quad f(x, y) = (x - y)^2 \quad (11)$$

$$(k = 0, 2) \quad f(x, y) = \min\{y - x^2, x + y\} \quad (12)$$

$$(k = 1) \quad f(x, y) = \begin{cases} x^2 + 3x - y - 3 & x^2 \geq y \\ -x^2 + 3x + y - 3 & x^2 < y \end{cases} \quad (13)$$

$$(14) \text{ נתונה הפונקציה } f(x, y) = \begin{cases} x^2 - y & x \leq 1 \\ 2x + y & x > 1 \end{cases}$$

- א. שרטט את קו הגובה $f(x, y) = 0$.
- ב. לאילו ערכי C קו הגובה $f(x, y) = C$ הוא קו רציף?
ציירו את קו הגובה במקרה זה.

הערות:

- * בסוף קובץ זה תמצאו סיכום של כל המשטחים הנפוצים.
- ** קווי גובה = קווי רמה = עקומות אדישות = עקומות שוות ערך.

תשובות סופיות

- (1) $x \neq 0$, המישור ללא ציר y .
- (2) $x > 0, y > 0$, הרביע הראשון ללא הצירים.
- (3) כל המישור.
- (4) $x^2 + y^2 \leq 1$, עיגול היחידה.
- (5) $y < x^2$
- (6) $y \geq 0$, חצי המישור העליון.

לפתרונות מלאים ושרטוטים של שאר השאלות, היכנסו לאתר: Gool.co.il

משטחים מפורסמים

זהה ושרטט את המשטחים הבאים :

$$\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{9} + \frac{z^2}{25} = 1 \quad (1)$$

$$z = 5x^2 + 1.25y^2 \quad (2)$$

$$20x^2 + 45y^2 = 180 + 36z^2 \quad (3)$$

זהה ושרטט את המשטחים הבאים :

$$z = 4x^2 + y^2 + 1 \quad \text{א.}$$

$$z = 3 - x^2 - y^2 \quad \text{ב.}$$

זהה כל אחד מהמשטחים הבאים :

$$25x^2 + 100y^2 + 4z^2 = 100 \quad \text{א.}$$

$$25x^2 + 4y^2 - 50x - 16y - 100z + 41 = 0 \quad \text{ב.}$$

$$x^2 + 4y^2 - 4z^2 + 80z - 404 = 0 \quad \text{ג.}$$

(6) מצא את החיתוך בין המשטח $x^2 + y^2 + z^2 = 169$ לבין המשטח $z = 12$.
הסבר את התוצאה מבחינה גרפית.

(7) ענה על הסעיפים הבאים :

$$\text{א. זהה את המשטח } 2x^2 + 2y^2 + 2z^2 - 16x - 4y + 40z + 206 = 0$$

$$\text{ב. מצא את נקודות החיתוך של המשטח מסעיף א' עם הישר } \frac{x-5}{2} = \frac{y+1}{1} = \frac{z+14}{2}$$

(8) מצא את החיתוך בין שני המשטחים הבאים : $x^2 + y^2 + z^2 = 25$, $x^2 + y^2 + (z-2)^2 = 16$
הסבר את התוצאה מבחינה גרפית.

(9) ענה על הסעיפים הבאים :

$$\text{א. זהה את המשטח } 36z^2 + 4x^2 - 9y^2 = 36 \text{ ושרטט אותו.}$$

ב. רשום הצגה פרמטרית של שני ישרים שאינם נמצאים באותו מישור, ושנמצאים כולם על המשטח מסעיף א'.

• בסוף קובץ זה תמצאו סיכום של כל המשטחים הנפוצים.

תשובות סופיות

- (1) אליפסואיד.
- (2) פרבולואיד אליפטי הנפתח כלפי מעלה.
- (3) היפרבולואיד חד יריעתי.
- (4) א. פרבולואיד אליפטי שמרכזו בנקודה $(0,0,1)$ ונפתח כלפי מעלה.
ב. פרבולואיד אליפטי שמרכזו בנקודה $(0,0,3)$ ונפתח כלפי מטה.
- (5) א. אליפסואיד.
ב. פרבולואיד אליפטי שמרכזו בנקודה $(1,2,0)$ ונפתח כלפי מעלה.
ג. היפרבולואיד חד-יריעתי שמרכזו בנקודה $(0,0,10)$.
- (6) החיתוך הוא מעגל $x^2 + y^2 = 25$ שמרכזו בנקודה $(0,0,12)$.
- (7) א. ספירה שמרכזה $(4,1,-10)$ ורדיוסה $\sqrt{14}$.
נקודות החיתוך הן $A(7,0,-12)$, $B(\frac{59}{5}, -\frac{2}{9}, -\frac{112}{9})$.
- (8) החיתוך הוא המעגל $x^2 + y^2 = 15$ שמרכזו בנקודה $(0,0,7)$.
- (9) א. היפרבולואיד חד-יריעתי שמרכזו על ציר ה- y .
ב. $\ell_1 : (x, y, z) = (3t, 2t, 1)$ $\ell_2 : (x, y, z) = (3, 2t, t)$

משטחי רמה לפונקציה של שלושה משתנים

שאלות

(1) נתונה הפונקציה $f(x, y, z) = \sqrt{4 - x^2 - y^2} - z$. מהו משטח הרמה 2 של הפונקציה? שרטט אותו.

(2) נתונה הפונקציה $f(x, y, z) = z + x^2 + y^2$. מצא את משטח הרמה 4 של הפונקציה ושרטט אותו.

(3) עבור כל אחת מהפונקציות הבאות מצא את משטחי הרמה:

א. $f(x, y, z) = 4^{x+y-z}$

ב. $f(x, y, z) = z - x^2 - y^2$

(4) נתונה הפונקציה $f(x, y, z) = \frac{x^2 + y^2}{x^2 + z^2}$. מצא את משטחי הרמה של הפונקציה.

(5) נתונה הפונקציה $f(x, y, z) = z^2 - y^2 - x^2$. מצא את משטחי הרמה של הפונקציה.

תשובות סופיות

(1) חצי ספירה עליונה שמרכזה בנקודה $(0, 0, -2)$ ורדיוסה 2.

(2) פרבולואיד אליפטי שמרכזו בנקודה $(0, 0, 4)$ ונפתח כלפי מטה.

(3) א. מישורים.

ב. משטח רמה k הוא פרבולואיד אליפטי שמרכזו בנקודה $(0, 0, k)$ ונפתח כלפי מעלה.

(4) עבור $k < 0$ לא קיים משטח רמה k . עבור $k = 0$ נקודה $(0, 0, 0)$. עבור $k = 1$ מישורים.

עבור $k > 1$ חרוט אליפטי שמרכזו על ציר ה- y .

עבור $0 < k < 1$ חרוט אליפטי שמרכזו על ציר ה- z .

(5) עבור $k < 0$ היפרבולואיד חד-יריעתי. עבור $k = 0$ חרוט אליפטי.

עבור $k < 0$ היפרבולואיד דו-יריעתי.

גבול של פונקציה של שני משתנים

שאלות

1) חשב את הגבולות הבאים :

<p>ב. $\lim_{(x,y) \rightarrow (3,2)} \frac{\sin(xy-6)}{x^2y^2-36}$</p> <p>ד. $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0^+)} (x^2+y)\ln(x^2+y)$</p> <p>ו. $\lim_{(x,y) \rightarrow (1,2)} \frac{\sqrt{2x+y-3}-1}{2x+y-4}$</p> <p>ח. $\lim_{(x,y,z) \rightarrow (0,1,2)} \frac{\sin(x(y^2+z^2))}{xy^2}$</p>	<p>א. $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin(x^3y)}{x^3y}$</p> <p>ג. $\lim_{(x,y) \rightarrow (1,2)} \frac{\arctan(x+y-3)}{\ln(x+y-2)}$</p> <p>ה. $\lim_{(x,y) \rightarrow (1^+,1^+)} \frac{\sin(\sqrt{x+2y-3})}{x+2y-3}$</p> <p>ז. $\lim_{(x,y) \rightarrow (1,1)} \frac{xy-y^2}{\sqrt{x}-\sqrt{y}}$</p> <p>ט. $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{\sin(\sqrt{x^2+y^2})}{\sqrt[3]{x^2+y^2}}$</p>
---	--

2) חשב את הגבולות הבאים :

<p>ב. $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} y ^x$</p> <p>ד. $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{x}{y}$</p> <p>ו. $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{x^3y}{2x^6+y^2}$</p> <p>ח. $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0 \\ z \rightarrow 0}} \frac{xyz}{x^2+y^4+z^4}$</p>	<p>א. $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{(x^2+y^2)^2}{x^4+y^2}$</p> <p>ג. $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{x^3+y^2}{x^2+y^2}$</p> <p>ה. $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{x^2y}{x^4+y^2}$</p> <p>ז. $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{\sin(xy)}{x^2+y^2}$</p>
--	---

3) חשב את הגבולות הבאים :

<p>ב. $\lim_{(x,y) \rightarrow (\infty, \infty)} \frac{x-y}{x^2+yx+y^4}$</p> <p>ד. $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^4+y^4}{x^2+y^2}$</p> <p>ו. $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{4x^2y-5y^4}{x^2+4y^2}$</p> <p>ח. $\lim_{(x,y,z) \rightarrow (0,0,0)} \frac{x^3+y^3+z^3}{x^2+y^2+z^2}$</p>	<p>א. $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^3y}{x^2+y^2}$</p> <p>ג. $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin(xy)}{\sqrt{x^2+y^2}}$</p> <p>ה. $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{3x^2-x^2y^2+3y^2}{x^2+y^2}$</p> <p>ז. $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} y \ln(x^2+y^2)$</p>
---	--

* בסעיפים א,ג,ה,ו,ח מומלץ לנסות לפתור בשתי דרכים שונות.

4) ענה על הסעיפים הבאים :

א. חשב את הגבול $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{x^3y}{x^3+y^2}$.

ב. העזר בגבול הידוע $\lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin t}{t} = 1$, וחשב את הגבול $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{\sin(x^3y)}{x^3+y^2}$.

ג. העזר בגבול הידוע $\lim_{t \rightarrow 0} \frac{e^t-1}{t} = 1$, וחשב את הגבול $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{e^{x^3y}}{x^3+y^2}$.

ד. העזר בגבול הידוע $\lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(t+1)}{t} = 1$, וחשב את הגבול $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{\ln(x^3y+1)}{x^3+y^2}$.

* קחו בחשבון שייתכן שכותב השאלה לא ייתן את הגבול הידוע בגוף השאלה.

תשובות סופיות

- (1) א. 1   ב. $\frac{1}{12}$ ג. 1   ד. 0   ה. אינסוף   ו. $\frac{1}{2}$ ז. 2   ח. 5   ט. 0
- (2) בכל הסעיפים אין לפונקציה גבול.
- (3) א. 0   ב. 0   ג. 0   ד. 0   ה. 3   ו. 0   ז. 0   ח. 0
- (4) א-ד. 0

רציפות של פונקציה של שני משתנים

שאלות

בשאלות 1-3 בדוק את רציפות הפונקציות בנקודה $(0,0)$.
 במידה והפונקציה אינה רציפה בנקודה, האם ניתן להגדיר אותה כך שתהיה רציפה בנקודה?
 בשאלות 4-5 בדוק את רציפות הפונקציות בנקודה $(1,4)$.

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{\sin(x^2 + y^2)}{x^2 + y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 2 & (x, y) = (0, 0) \end{cases} \quad (1)$$

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^3 + y^3}{x^2 + y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases} \quad (2)$$

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^2 y}{x^3 + y} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases} \quad (3)$$

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{(x-1)(y-4)^2}{(x-1)^2 + \sin^2(y-4)} & (x, y) \neq (1, 4) \\ 0 & (x, y) = (1, 4) \end{cases} \quad (4)$$

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{(x-1)(y-4)}{(x-1)^2 + \sin^2(y-4)} & (x, y) \neq (1, 4) \\ 0 & (x, y) = (1, 4) \end{cases} \quad (5)$$

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^m \sin y}{x^2 + 5y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases} \quad (6) \text{ נתון: } m \text{ קבוע.}$$

עבור אילו ערכים של m הפונקציה רציפה בראשית?

7 נתונה פונקציה ממשית רציפה $f = f(x)$, שאינה פונקציה קבועה.

$$g(x, y) = \begin{cases} f\left(\frac{x^2 - 4y^2}{x^2 + 5y^2}\right) & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

האם הפונקציה g רציפה בנקודה $(0, 0)$?

8 הוכח או הפרך את הטענה הבאה:

אם $\lim_{x \rightarrow 0} f(x, y) = f(0, y)$ לכל y ,

וגם $\lim_{y \rightarrow 0} f(x, y) = f(x, 0)$ לכל x ,

אז $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} f(x, y) = f(0, 0)$.

9 פונקציה $f(x, y)$ מקיימת $|f(x, y)| \leq \sin^2(x^4 + y^4)$ לכל (x, y) .

הוכח שהפונקציה רציפה בנקודה $(0, 0)$.

תשובות סופיות:

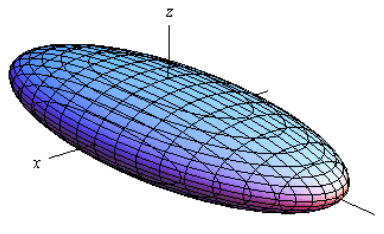
- 1 הפונקציה לא רציפה. אם נגדיר $f(0, 0) = 1$ הפונקציה תהיה רציפה.
- 2 הפונקציה רציפה.
- 3 הפונקציה אינה רציפה. אין לה אפילו גבול.
- 4 הפונקציה רציפה.
- 5 הפונקציה לא רציפה. אין לה בכלל גבול.
- 6 עבור $m > 1$ הפונקציה רציפה, ועבור $m \leq 1$ הפונקציה לא רציפה.
- 7 הפונקציה לא רציפה.
- 8 ראו בווידאו.
- 9 ראו בווידאו.

נספח – משטחים ממעלה שנייה

אליפסואיד

$$\text{משוואה: } \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$$

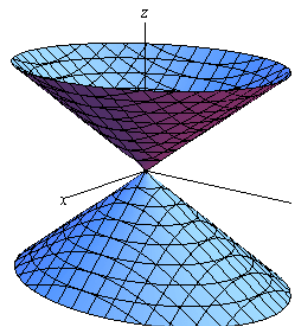
תיאור: החתכים במישורי הקואורדינטות הם אליפסות; כך הם גם החתכים במישורים מקבילים. אם $a=b=c$ נקבל **כדור** עם רדיוס a והחתכים הנ"ל הם מעגלים.

חרוט אליפטי

$$\text{משוואה: } \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = \frac{z^2}{c^2}$$

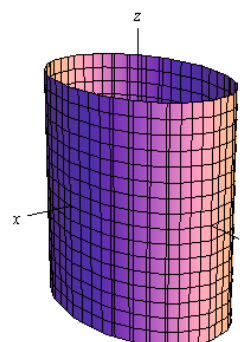
תיאור: החתך במישור xy הוא נקודה (הראשית); החתכים במישורים מקבילים למישור xy הם אליפסות. החתכים במישור xz ו- yz הם זוג ישרים הנחתכים בראשית; החתכים במישורים מקבילים למישורים אלו הם היפרבולות. * מרכז החרוט הוא על הציר המתאים למשתנה המופיע לבד באחד האגפים.

גליל אליפטי

$$\text{משוואה: } \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

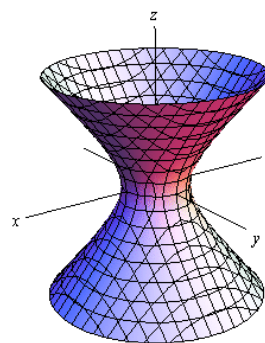
תיאור: החתך במישור xy הוא אליפסה; כך הם החתכים במישורים מקבילים למישור xy . החתכים במישור xz ו- yz הם זוג ישרים מקבילים וכך הם החתכים במישורים מקבילים למישורים אלו. במידה ומשוואת הגליל היא $x^2 + y^2 = r^2$, החתכים הנ"ל הם מעגלים. * מרכז הגליל הוא על הציר המתאים למשתנה שאינו מופיע במשוואת הגליל.

היפרבולואיד חד-יריעתי

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} - \frac{z^2}{c^2} = 1 : \text{משוואה}$$

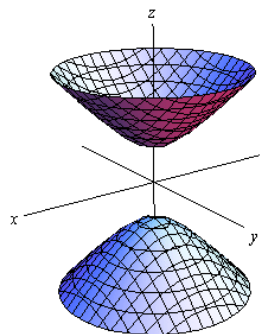
תיאור: החתך במישור xy הוא אליפסה; כך הם החתכים במישורים מקבילים למישור xy . החתכים במישור xz ו- yz הם היפרבולות; כך הם גם החתכים במישורים מקבילים למישורים אלו.
* מרכז היפרבולואיד חד-יריעתי הוא על הציר המתאים למשתנה שלפניו המינוס.

היפרבולואיד דו-יריעתי

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} - \frac{z^2}{c^2} = -1 : \text{משוואה}$$

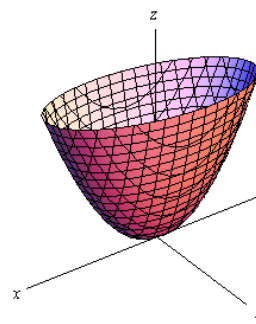
תיאור: למשטח זה אין חתך במישור xy ; החתכים במישורים מקבילים למישור xy , החותכים את המשטח, הם אליפסות. החתכים במישור xz ו- yz הם היפרבולות; כך הם גם החתכים במישורים מקבילים למישורים אלו.
* מרכז היפרבולואיד דו-יריעתי הוא על הציר המתאים למשתנה שלפניו המינוס.

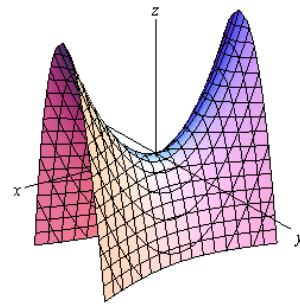
פרבולואיד אליפטי

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = \frac{z}{c} : \text{משוואה}$$

תיאור: החתך במישור xy הוא נקודה (הראשית); החתכים במישורים מקבילים למישור xy ונמצאים מעליו הם אליפסות. החתכים במישור xz ו- yz הם פרבולות; כך הם גם החתכים במישורים מקבילים למישורים אלו.
* מרכז הפרבולואיד האליפטי הוא על הציר המתאים למשתנה המופיע ללא ריבוע.
* אם $c > 0$ הפרבולואיד נפתח כלפי מעלה ואם $c < 0$ הפרבולואיד נפתח כלפי מטה.

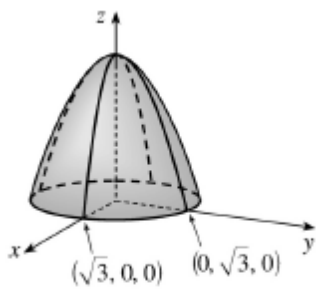
פרבולואיד היפרבולי

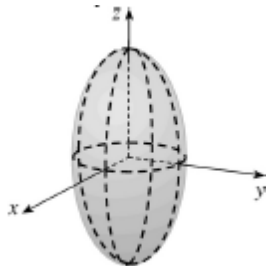
משוואה: $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = \frac{z}{c}$

תיאור: החתך במישור xy הוא זוג ישרים נחתכים בראשית; החתכים במישורים מקבילים למישור xy הם היפרבולות; אלו שמעל למישור xy נפתחות בכיוון ציר ה- x ואלו שמתחת למישור xy נפתחות בכיוון ציר ה- y . החתכים במישור xz ו- yz הם פרבולות; כך הם גם החתכים במישורים מקבילים למישורים אלו.
* מרכז הפרבולואיד האליפטי הוא על הציר המתאים למשתנה המופיע ללא ריבוע.
* אם $c > 0$ הפרבולואיד נפתח כלפי מעלה ואם $c < 0$ הפרבולואיד נפתח כלפי מטה.

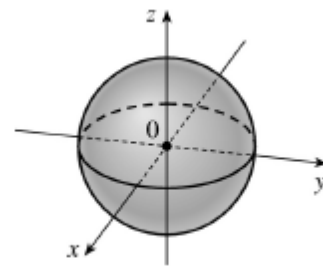
דוגמאות שונות

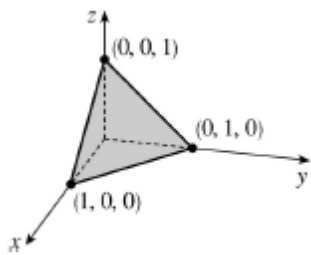
$z = 3 - x^2 - y^2$

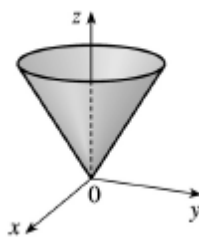
$\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{4} + \frac{z^2}{16} = 1$

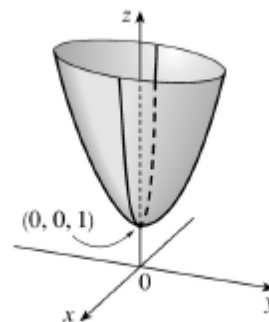
$x^2 + y^2 + z^2 = 1$

$x + y + z = 1$

$z = \sqrt{x^2 + y^2}$

$z = 4x^2 + y^2 + 1$

נוסחאות – גבולות

	$x \rightarrow -\infty$	$x \rightarrow 0$	$x \rightarrow \infty$
$y = \frac{1}{x}$	$\frac{1}{-\infty} = 0$	$\frac{1}{0^+} = \infty, \frac{1}{0^-} = -\infty$	$\frac{1}{\infty} = 0$
$y = e^x$	$e^{-\infty} = 0$	$e^0 = 1$	$e^\infty = \infty$
$y = \ln x$	---	$\ln(0^+) = -\infty$	$\ln(\infty) = \infty$
$y = \arctan x$	$\text{atan}(-\infty) = -\frac{\pi}{2}$	$\text{atan}(0) = 0$	$\text{atan}(\infty) = \frac{\pi}{2}$
$y = a^x, a > 1$	$a^{-\infty} = 0$	$a^0 = 1$	$a^\infty = \infty$
$y = a^x, 0 < a < 1$	$a^{-\infty} = \infty$	$a^0 = 1$	$a^\infty = 0$
$y = \sin x$	---	$\sin 0 = 0$	---
$y = \cos x$	---	$\cos 0 = 1$	---
$y = \frac{\sin x}{x}$	0	1	0
$y = \frac{\tan x}{x}$	---	1	---
$y = \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x$	e	(from right) 1	e
$y = (1+x)^{\frac{1}{x}}$	---	e	1
$y = \sqrt{x}$	---	$\sqrt{0^+} = 0$	$\sqrt{\infty} = \infty$
$y = \sqrt[3]{x}$	$-\infty$	$\sqrt[3]{0} = 0$	$\sqrt[3]{\infty} = \infty$

Defined Limits:

$\infty \cdot \infty = \infty, \quad \infty(-\infty) = -\infty, \quad \infty + \infty = \infty, \quad \infty \pm a = \infty, \quad \infty \cdot (\pm a) = \pm\infty, \quad \infty / (\pm a) = \pm\infty$

Undefined Limits :

$\frac{0}{0}, \frac{\infty}{\infty}, \infty - \infty, 0 \cdot \infty, 1^\infty, 0^0, \infty^0$